

Valtiovarainministeriö

Viite: lausuntopyyntö VM 115:00/2016

MMM:N LAUSUNTO POIKKEUSOLOIHIN VARAUTUMISTA RAHOITUSALALLA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN TARKISTAMISESTA

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan lausunnolla oleva esitys liittyy kahta kautta. Ensinnäkin Maanmittauslaitoksen ylläpitämä lainhuudatus- ja kiinnitysrekisteri on rahoitusmarkkinoiden toiminnan kannalta keskeinen, koska kiinteistöt muodostavat merkittävän vakuusomaisuuden. Toiseksi ruokahuollon toiminta edellyttää toimivaa maksujärjestelmää.

Maanmittauslaitoksen lainhuudatus- ja kiinnitysrekisterin toiminnan turvaamiseen häiriötilanteissa on kiinnitetty erityistä huomiota. Maanmittauslaitoksen tietojärjestelmät ja tietovarastot sijaitsevat Suomessa. Varajärjestelmiä on rakennettu. Toimintaa häiriötilanteissa harjoitellaan säännöllisesti. Ensi vuoden alussa Maanmittauslaitokselle on tulossa uutena tehtävänä osakehuoneistorekisterin pitäminen. Rahoitusmarkkinoiden toiminnan kannalta osakehuoneistorekisterillä on samankaltainen rooli kuin lainhuudatus- ja kiinnitysrekisterillä; asunnot ovat kotitalouksien merkittävin omaisuus.

Poikkeusoloissa ruokahuollon merkitys on tärkeä. Ruokahuollon toiminta edellyttää toimivaa maksujärjestelmää, kuten maataloustukien maksatusta. Sähköisten maksujärjestelmien häiriöiden varalle on syytä olla varajärjestelmiä. Käteisen käytöstä ei pidä kokonaan luopua.

Lausunnolla olevassa esityksessä on tunnistettu hyvin rahoitusalan voimakkaat keskinäisriippuvuudet ja kansainvälisesti pitkälle integroituneet järjestelmät. Jos Suomessa asetetaan rahoitusalan toimijoille merkittävästi kovempia velvoitteita kuin muualla, rahoitusalan toimijoiden ja niiden tarjoamien palveluiden määrä Suomessa voi vähentyä. Se olisi omiaan heikentämään rahoitusalan kriisinsietokykyä.

Suomessa ei ole euroajan kokemuksia poikkeusoloista. Varhaisemmista poikkeusoloista Suomessa ja myös ulkomaisista kokemuksista tiedetään, että poikkeusoloissa yhteiskunnan normaali toiminta kapenee huomattavasti. Voimavarat suunnataan kriisistä selviämiseen. Esimerkiksi New Yorkin terrori-iskun 11.9.2001 jälkeen New Yorkin pörssi oli runsaan viikon suljettuna. Rahoitusalan poikkeusolojen varautumisessa tulisi tunnistaa ne keskeiset toiminnot, jotka pyritään turvaamaan myös poikkeusoloissa. Tehtävää kuitenkin vaikeuttaa se, että jokainen kriisitilanne on ainutlaatuinen.

Poikkeusolot ovat harvinaisia. Sen sijaan erilaisia häiriötilanteita sattuu rahoitusosalalla yleensä monta kertaa vuodessa. Poikkeusoloihin tyypillisesti joudutaan, kun lievempänä alkanut häiriötilanne kehittyy vakavammaksi. Voisi olla tarkoituksenmukaista suunnata voimavaroja ennemmin häiriötilanteisiin kuin varsinaisiin poikkeusoloihin varautumiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan poikkeusoloihin varautumista rahoitusosalalla koskevan lainsäädännön jatkovalmistelussa tulee kiinnittää huomiota valittavien vaihtoehtojen kustannustehokkuuteen ja toimivuuteen rahoitusmarkkinoilla.

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Valmiuspäällikkö

Pentti Lähteenoja